

Prenumerata miejscowa; bez doręczenia: Na rok 9 rs. 6 miesięcy 4 50 k. 3 miesiące 2 25 k. 1 miesiąc 75 k. Za doręczenie dopłaca się 5 kop. miesięcznie.

Prenumerata zamiejscowa z dostawką pocztą: Na rok 12 rs. 6 miesięcy 6 60 k. 3 miesiące 3 30 k. 1 miesiąc 1 10 k.

DZIENNIK WARSZAWSKI

Prenumerata przyjmuje się: w Warszawie, w głównym kantorze Redakcji przy ulicy Miodowej Nr. 487 i w innych jej kantorach miejskich: w St. Petersburgu, w księgarni A. T. Bazunowa na Newskim Prospekie w domu Olchynowej; w Moskwie, w księgarni J. S. Solowiewa.

Za ogłoszenia pobiera się: za jeden raz sześć kopiejek od wiersza druku lub jego miej- sca, za dwa razy, dziewięć kopiejek, za trzy razy, dwanaście kopiejek i t. d. — Oddzielne numera sprzedają się po 5 kopiejek.

WYCHODZI CODZIENNIE, PRÓCZ DNI NIEDZIELNYCH I ŚWIĄTECZNYCH.

Kalendarz prawosławny.

We wtorek, 19 (31) marca, — św. Chrystiaf muć.
We środę, 20 marca (1 kwietnia), — św. Prep. Joanna.
We czwartek, 21 marca (2 kwietnia), — św. Jakowa episk.
Słońce wsch. o godz. 5 min. 42; zach. o godz. 6 min. 27.

Spostrzeżenia meteorologiczne

dostarczane przez obserwatorium warszawskie.

Dnia 17 (29) Marca 1874 roku.

Ścisnienie powietrza sprowadzone do 0°	Temper. pow. podług Celsjusza.	Wilgoc. %	Kierunek wiatru.
748.3	+ 3.8	81	zachodni.
745.5	+ 7.3	71	zachodni.
742.3	+ 5.8	100	poł.-zachodni.

Kalendarz rzymsko-katolicki.

We wtorek, 19 (31) marca, — św. Korneli męcz.
We środę, 20 marca (1 kwietnia), — św. Teodory męcz.
We czwartek, 21 marca (2 kwietnia), — Wiel. św. Fran. i Paulo.
Wysokość wody na Wiśle stóp 5 cali 5.

PRENUMERATA

„DZIENNIK WARSZAWSKI”
w 1874 r.

Cena prenumeraty dla mieszkańców Warszawy.

Bez rozsyłki, na rok 9 rs., — na 6 miesięcy 4 rs. 50 kop., — na 3 miesiące 2 rs. 25 k., — na 1 miesiąc 75 kop.

Za przesyłkę do domu dopłaca się miesięcznie 5 kopiejek.

Cena prenumeraty zamiejscowej.

Na rok 12 rs., — na 6 miesięcy 6 rs., — na 3 miesiące 3 rs., — na 1 miesiąc 1 rs.

Prenumerata przyjmuje się w Warszawie, w kantorze głównym Redakcji „Dzienników Warszawskich” przy ulicy Miodowej Nr. 487 (18).

DZIAŁ URZĘDOWY.

Najjaśniejszy Pan, Najwyższy raczył upoważnić dowódcę St. Petersburgskiego pułku grenadierów imienia Króla Fryderyka Wilhelma III, pułkownika hrabiego Konarowskiego, do przyjęcia i noszenia udzielonego mu przez Najjaśniejszego Cesarza i Króla Pruskiego Orderu „Ołła Czerwonego” 2-iej klasy.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

12 marca 1874 roku.
Zważywszy, że w artykule „Dwa słowa z powodu zdania księcia Bismarcka” wydrukowanym w № 10 czasopiśmna „Grażdania”, zawierają się wypowiedziane, w jak najbardziej szorstkich wyrażeniach zupełnie przewrotne sady, mające do obudzenia nieprzyjaźni przeciw jednej z części ludności Cesarstwa.

Główny Zarząd do Spraw Prasowych.

W № 294 Gonia Urzędowego z 1872 roku zamieszczono było wyjaśnienie, w którym powtarzaliśmy względy, już poprzednio objaśnione redakcyjnym piśmie periodycznym (w № 191 „Północnej Poczty” z 1866 r.) o niewłaściwości przedruków, w całości lub w wyciągach i wrywkach, w powszechnie dostępnych czasopiśmianach i gazetach literacko-politycznych, takich historycznych i krytycznych badań, artykułów i dokumentów, oświadczenia których stanowią przedmiot, nie mogące stać się niemniej, całej masy czytelników. Przemian uprzedzono redakcję, że odtąd za podobne przedruki, czasopiśmna niepodlegające cenzurze sprzedającej, będą podlegały ustanowionym karom.

Departament poczt.

W skutku zaszłego pomiędzy Ruskim i Francuskim Zarządami Pocztoвыми porozumienia, w wykonaniu art. 17 ogłoszonej w Nr. 48 Zbioru Postanowień i Rozporządzeń Rządu z 1873 rok ruskim francuskiej konwencji pocztowej, konwencja ta wprowadza się w wykonanie od 20 marca 1874 roku i od tego czasu za korespondencje listowe przesyłane pomiędzy Rosją a Francją z Algierją, ustanawia się następująca opłata:

- a) Za wysyłanie listy frankowanej — po 15 kop. za każde 10 gramów;
- b) za listy rekomendowane, oprócz opłaty jak za frankowane, jeszcze asekuracyjnego 7 kop. od każdego listu;
- c) za przesyłki opakowane, 12 utworami druku i próbkami towarów — po 4 kop. za każde 50 gramów;
- d) za odbierane listy, niefrankowane, po 18 kop. za każde 10 gramów.

Oddawcy listu rekomendowanego dozwala się żądać, żeby mu było dostarczone pokwitowanie adresanta z odbioru, za co przy oddaniu listu oddawca obowiązany jest wnieść, tak samo jak teraz, oddzielną opłatę w kwocie 7 kop. Przy wysyłaniu takich listów rekomendowanych, oraz przy wydawaniu otrzymanych z Francji listów rekomendowanych, nadesłanych wraz z francuskimi blankietami pokwitowań z odbioru i przy przesyłaniu wewnątrz Cesarstwa otrzymanych z Francji pod opaską utworów druku i innych podlegających rewizji cenzury, również pod względem rozdzielania pomiędzy rachunki wyżej wymienionych w punktach a, b, c i d opłat, biura pocztowe, powinny postępować takim samym sposobem jaki został nowo ustanowiony co do wyżej oznaczonych przedmiotów dla komunikacji z Danją, Belgią i Włochami, w skutku zawartych z temi państwami konwencji pocztowych.

Uwaga 1-a. Listy rekomendowane powinny być zapieczonewanymi piętami jednakowego koloru i z jednakowym odciskiem, jakowymi pieczęciami oddawcy, tak żeby każda kłapa koperty była zajęta przynajmniej przez trzy pieczęcie.

Uwaga 2-a. Wszystkie adresa na korespondencji idącej do Francji i Algierji powinny być w języku francuskim, przyczem dla właściwego jej skierowania przez ruskie biura pocztowe, nazwisko miejsca przeznaczenia należy wypisywać, oprócz tego, w języku ruskim.

Uwaga 3-a. Do przesyłania do Francji i Algierji nie dopuszcza się przedmiotów, mogących z powodu swej własności walać lub w inny sposób sprawić uszkodzenie korespondencji; nie dopuszcza się także do przesłania taka korespondencja listowa, z zewnętrznego obejrzania której można będzie przeświadczyć się o włożeniu do niej monet złotych lub srebrnych, kosztowności i wszelkich innych przedmiotów podlegających opłacie cła.

Ponieważ od wyżej pomienionego terminu korespondencja ruskofrancuska będzie przesyłana pomiędzy obustronniemi biurami pocztowymi zamkniętym transito przez pośrednie państwa, przeto cała wyżej wskazana w punktach a, b, c i d korespondencja, idąca do Francji i Algierji, powinna być skierowywana przez biura pocztowe nie znajdujące się w bezpośredniej komunikacji z Francją, następującym porządkiem, a mianowicie: 1) z gubernji Besarabskiej, Wołyńskiej, Grodzieńskiej, Kieleckiej, Kijowskiej, Łomżyńskiej, Lubelskiej, Piotrkowskiej, Podolskiej, Połtawskiej, Radomskiej, Siedleckiej, Taurycykiej i Chersońskiej (w tej liczbie z Odessy), oraz z miast: Nieświża, Pińska i Słucka (w gubernji Minskiej) do Warszawskiego Kantoru Pocztowego; 2) z gubernji Warszawskiej (oprócz m. Warszawy) Kaliskiej i Płockiej do wagonu pocztowego Nr. 27; 3) z miejsc Wielkiego Księstwa Finlandzkiego do pocztaństwa St. Petersburgskiego; 4) ze wszystkich innych miast Rosji do wagonu pocztowego Nr. 3.

Podając o powyższem do wiadomości powszechnej i właściwego zastosowania się biur pocztowych, Departament Poczt dodaje, że osoby pragnące nie korzystać z wyżej wspomnianego transito zamkniętego do przesłania swej korespondencji do Francji i Algierji, wzywają się aby zaznaczyły na adresie swej korespondencji, że tiktowa powinna iść do miejsca przeznaczenia otwartą (à découvert) albo przez Niemcy, albo przez Austrię i w takim razie korespondencja ta podlega opłacie według poprzedniej taksy i będzie przesyłana w kierunku wskazanym na adresie dawnym sposobem.

Dyrekcja Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego. Zawiadamia właścicieli dóbr stowarzyszonych w Towarzystwie Kredytowym Ziemskim, że stosownie do obowiązujących przepisów i na mocy zezwolenia JW. Generał-Gubernatora Warszawskiego, odbędzie się w roku bieżącym wybory na Członków Władz Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, w miejsce rotacyjnych urzędowania, mianowicie:

- z Oddziału Warszawskiego w Warszawie dnia 15 (27) Kwietnia, z oddziałów: z Oddziału Suwalskiego w Suwałkach dnia 18 (30) Kwietnia, z Oddziału Siedleckiego w Siedlecach dnia 23 Kwietnia (5 Maja), z Oddziału Lubelskiego w Lublinie dnia 29 Kwietnia (11 Maja), z Oddziału Kieleckiego w Kielcach dnia 3 (15) Maja, z Oddziału Radomskiego w Radomiu dnia 10 (22) Maja, z Oddziału Kaliskiego w Kaliszu dnia 14 (26) Maja, z Oddziału Płockiego w Płocku dnia 21 Maja (2 Czerwca).
- Dyrekcja Główna wzywa niniejszem stowarzyszonych, aby w oznaczonych terminach o godzinie 10 z rana, w miejscu posiedzeń Dyrekcji Sześciogłowej, do której okręgu należą, znajdowali się chętni, i przyjęli udział w spełnieniu tak ważnego obowiązku, jakim jest wybór Urzędników do Władz, Instytucji stowarzyszonych zarządzających.
- Przybywający na Zebranie stowarzyszonych znajdują się w mundurach lub przyzwoitem ubraniu cywilnem, zaś Przewodzący na Zebraniach, jak również Członkowie Dyrekcji Sześciogłowej, powinni być w mundurach.
- Kantor Gubernjalny Pocztowy w Warszawie podaje do powszechnej wiadomości, że od dnia 18 (28) marca r. b., będą odchodzić codziennie pasażerskie omnibusy: z Warszawy do Lublina

o godzinie 8-jej z rana, a z Lublina do Warszawy o godzinie 10 minut 30 z rana, niezależnie od kursujących obecnie poczt osobowo-listowych po 2 razy codziennie. 1,775.

DZIAŁ WEWNĘTRZNY.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W gubernji suwalskiej, pod zawiadywaniem bezpośredniem miejscowej dyrekcji naukowej, znajdowało się 1-go stycznia 1873 roku ogółem 174 zakładów naukowych męzkich i żeńskich, zarówno rządowych jak prywatnych, mianowicie: 2 gimnazja klasyczne męzkie, w miastach Suwałkach i Marjampolu; 1 gimnazjum żeńskie w Suwałkach; seminarjum nauczycielskie w Wejwach (byłe kursa pedagogiczne tamże), i przy niem szkoła wzorowa; 145 szkół elementarnych rządowych, w tej liczbie: 1 szkoła męzka o dwóch klasach, 4 szkoły męzkie o jednej klasie, 1 szkoła męzka o jednej klasie, oraz 119 szkół elementarnych w osadach i po wsiach. Z liczby szkół elementarnych męzkich, 4 znajdują się w mieście gubernialnem, 16 w miastach powiatowych i 6 w miastach niepowiatowych. Szkół elementarnych żeńskich prywatnych jest 2, szkół ewangelickich parafjalnych czyli tak zwanych kantoratów przy kościołach ewangelickich 18, szkół niedzielnio-rzemieślniczych 5, z tych jedna w m. Suwałkach i 4 w miastach powiatowych.

Ogólna liczba uczących się w pomienionych zakładach naukowych wynosiła 1-go stycznia 1873 roku 7,048, mianowicie: w gimnazjach męzkich 609 uczniów, w gimnazjum żeńskim 87 uczennic, w seminarjum nauczycielskim w Wejwach 145, w szkole wzorowej tamże 140 uczniów, w szkołach elementarnych 5,446 uczących się, w tej liczbie 4,512 chłopców i 934 dziewcząt; z tych w mieście gubernialnem 183 chłopców i 65 dziewcząt; w miastach powiatowych i innych 840 chłopców i 275 dziewcząt; w osadach i po wsiach 3,489 chłopców i 549 dziewcząt. W prywatnych szkołach elementarnych żeńskich, w miastach Marjampolu i Sejnach, oraz w szkołach ewangelickich 665 uczących się, mianowicie 366 chłopców i 299 dziewcząt. W szkołach niedzielnio-rzemieślniczych 70 uczniów; z tych 23 w Suwałkach i 47 w miastach powiatowych. Wyz przytoczona liczba uczących się dzieli się: a) podług wyznania: 169 prawosławnych, 220 greko-uniatów, 66 jednowierców, 48 starowierców, 4,121 katolików, 1,526 ewangelików, 7 mahometan i 821 żydów; podług stanu: 522 dzieci szlachty i urzędników, 13 ze stanu duchownego, 1,718 ze stanu miejskiego, 4,754 dzieci włościan i 11 cudzoziemców.

Z danych wyżej przytoczonych okazuje się, że w ciągu 1872 roku, w porównaniu z 1871 rokiem, zwiększyła się liczba zaradko szkół, jak uczniów, mianowicie pierwszych o 5 i drugich o 479. W pierwszym zrzęsztu wypadku zaszła zmiana jedynie pod względem szkół elementarnych, których, przy spóźnialej władzy administracyjnej, gminy wiejskie założyły w powiatach suwalskim i sejńskim po jednej, w wolkowskim 2 i oprócz tego w m. Sejnach, z upoważnienia dyrekcji naukowej, otwarto prywatną szkołę elementarną żeńską. Zwiększenie liczby uczniów miało miejsce we wszystkich stanach, lecz najbardziej w stanach włościańskim i miejskim, z których uczyło się w 1872 roku w szkołach elementarnych: dzieci włościańskich o 201, i dzieci mieszczan o 100 więcej niż w roku poprzedzającym.

Z porównania liczby zakładów naukowych znajdujących się w gubernji, z liczbą uczących się w nich, oraz liczby wszystkich uczniów z ogólną liczbą ludności okazuje się, że na każdą szkołę elementarną wypada w przecięciu po 37 uczniów, i że jeden uczy się wypada na 75 prawie mieszkanców.

W składzie osobistym dyrekcji naukowej miejscowej nie zaszły w 1872 roku pod względem liczebnym żadne zmiany, jak również nie zwiększyła się liczba osób trudniących się prywatnie nauczaniem dzieci.

Oprócz wyszczególnionych powyżej zakładów naukowych, znajduje się w gubernji suwalskiej, w m. Sejnach, seminarjum duchowne rzymsko-katolickie, w którym uczy się 60 kleryków; zakład ten, zostający pod zawiadywaniem bezpośredniem władzy djeczajnej miejscowej, pozostaje całkiem po za obrębem wpływu i kontroli dyrekcji naukowej.

Handel gubernji Lubelskiej nie jest dość znaczny i ogranicza się: zewnętrzny — na sprzedaży za granicę zboża, drzewa, wety i sprówdzaniu z tamąd futer, materji jedwabnych i wełnianych, wina, towarów kolonialnych, nafty i wyrobów różnego rodzaju; zaś wewnętrzny — na sprzedaży produktów pierwszorzędnej potrzeby, dostarczanych przez miejscowe fabryki.

W ciągu 1872 roku wydane było w gubernji świadectw pierwszorzędnej — 12, drugorzędnej — 396, na handel krajarski — 2,031, rozwozowy — 7 i roznościelski 29, na profesje mieszczzańskie — 2,658, dla subiektoów — 2,222, razem 7,355. Ze sprzedaży tych świadectw i przypadających do nich biletów zebrano 67,300 rub. 25 kop.

Z wiadomości dostarczonych przez dwie znajdujące

się w gubernji komory (w Tomaszowie i Krzeszowie), i 2 przykomórki (w Dohobyczowie i Podmajdanie), okazuje się, że w 1872 roku do gubernji przewieziono było z zagranicy towarów za 186,607 rub. 25 kop., a wywieziono za 412,609 r. 50 kop.; z opłat cła za pierwsze 45,189 rub. 60 kop., a za drugie 271 rub. 50 k. Lecz dane te nie wyjaśniają dokładnie położenia zagranicznego handlu, ponieważ niewiadomo ile z ocelonych towarów przypada właściwie na udział gubernji Lubelskiej, a ile na inne miejscowości, i oprócz tego najznaczniejsza część towarów zagranicznych sprówdza się z Warszawy.

Sprzedają zboża za granicę, z powodu mniej zadowalniającego jego urodzaju, w 1872 r. była nieznaczna (nie wyżej nad 12 tysięcy czteretwórz); drzewa, po plynących przez gubernję rzekach spławiano za 160,000 rub. ale handel niem, z powodu nie całkiem zadowalniającego gospodarstwa leśnego i wytrzebienia lasów prywatnych, z każdym rokiem zmniejsza się; wety wywieziono do Warszawy i za granicę około 15,000 pudów, za trzykroć sto tysięcy rubli blisko. Handel temi przedmiotami skupia się wyłącznie w rękach żydów, skupujących je po bardzo tanich cenach od miejscowych gospodarzy wiejskich, którzy sami, z powodu braku środków pieniężnych i przedsiębiorczości, nie zajmują się takowym, pomimo oczywistego zysku z tej galezi handlu.

Miejscowe obroty handlowe odbywają się głównie na jarmarkach, których w miastach i osadach gubernji bywa rocznie 297! Za najważniejsze z nich, pod względem ilości towarów przywożonych, liczą się dwa w Łęcznie, w powiecie Lubartowskim; inne zaś są nieznaczne.

Wykaz cen produktów i artykułów żywności w m. Płocku, od 20 do 26 lutego (od 4 do 10 marca) 1874 roku włącznie. Za czwartek: pszenicy 1-go gatunku 13 rub. 4 1/2 kop., II-go gatunku 12 rub. 6 1/2 kop., żyta 1-go gatunku 9 rub. 24 kop., II-go gatunku 8 rub. 98 kop., jęczmienia 1-go gatunku 7 rub. 46 kop., II-go gatunku 7 rub. 22 kop., owsa 1-go gatunku 4 rub. 55 kop., II-go gatunku 4 rub. 26 1/2 kop., rzepaku 10 rub. 21 k., grochu 8 rub. 60 kop., gryki 7 rub. 38 kop., kartofli 3 rub. 28 kop., kaszy jaglanej 21 rub. 32 kop., jęczmianej 11 rub. 98 kop., owsianej 19 rub. 68 kop., gryczmianej grubej 14 rub. 76 kop., drobnej 21 rub. 32 kop., maki pszennej 1-go gatunku 14 rub. 76 kop., II-go gatunku 11 rub. 48 kop., żytniej 11 gatunku 9 rub. 84 kop.; II-go gatunku 7 rs. 38 kop.; za funt: chleba żyłowego 3 1/2 kop., razowego 2 1/2 kop., mięsa wołowego z opasów stepowych 12 kop., z nieopasów: I-go gatunku 9 kop., II-go gatunku 8 kop., z wółów krajowych 11 kop., cielęcin 9 kop., wieprzowiny 10 kop.; za pud: siana 40 kop., słomy 20 k.; za wiadro: spirytusu 76% Trallesa 6 rub. 10 k., wódki 46% Trallesa 3 rub. 47 kop.

(Dziennik Gub., Płock).

WIADOMOŚCI MIEJSCOWE.

Profesor nadzwyczajny, Cesarzskiego uniwersytetu warszawskiego, A. N. Popow, mied będzie w piątek, 22 marca (3 kwietnia), o godzinie 8-jej wieczorem, w sali Klubu ruskiego, odczyt publiczny „O wodzie”, na rzecz Ruskiego Towarzystwa dobroczynności, oraz ochron Mikolajewskiej i Maryjskiej. Odczytowi towarzyszyć będą doświadczenia. Cena biletów wejścia: w krzesłach 1-go i 2-go rzędu po 75 kop., 3-go i 4-go rzędu po 50 kop., w pozostałych rzędach po 30 kop. Biletów nabyć można przy wejściu na odczyt.

Do kasy ruskiego Towarzystwa dobroczynności w Królestwie Polskiem wpłynęło od 1 (13) lutego do 1 (13) marca r. b., zarówno ze składek od członków, jak i z rozmaitych innych źródeł, 991 rs. 77 kop. Ogółem zaś od 1 (13) stycznia do 1 (13) marca r. b. wpłynęło 1,991 rs. 28 kop.

Tydzien handlowy. Na targu naszym słowozby pnie nicy były tylko szupelki, a ządania z powodu chłubiężących się swięt znaczne. Ceny skutkiem tego podniosły się o 20—30 kop. na koren. Poszukiwano najbardziej gatunki przednie. Płacono w ogóle za gatunki wyborowe cyszte i wazne rs. 9—9,30, za cokolwiek posledniejszej rs. 8,70—8,85, za bardzo pstre i czyste rs. 8,40—8,55, za średnie wedle koloru i czystości rs. 8—8,2 1/2, za ordynaryjne i smolne rs. 7,35 za korzec. Żyto dowozy kolejowe znacznie mniejsze i też mało nabywano na wywóz. Dowozy osią za to większe. Płacono za gatunki wyborowe rs. 6,07 1/2—6,15, za średnie rs. 5,62 1/2—6 za korzec, gatunki ordynaryjne były żańbawne. Jęczmień i teni ceny przy dość licznych popycie ze strony piwarowców miejscowych podniosły się w ciągu tygodnia o 30—45 kop. a mianowicie dwurzędowy z rs. 4,65, 4,80 na 4,95—5,25 a czterzędowy z rs. 4,30, 4,50

na 4,50—4,80 za korzec. Owsa dowozy były średnie, a ceny o 15 kop. wyższe; pszenica rs. 3,45—3,60 za korzec. Groch bez zmiany. Pszenica do gotowania rs. 5,10 do 5,70, za cukrowy rs. 6—6,75 za korzec. Ceny mąki podniosły się pszennej o 10 kop., żytnia o 5 kop. na pudzie.

Okowita z powodu zbliżających się świąt u izraelitów mało jest dowozna, cenny skutkiem tego stały i dające ku zwwyższeniu pszenicy 1 k. 98 1/2 za garniec.

Cukier. Pomimo tygodnia przedwiośniego ruch w interesie tego produktu nie był ożywiony i ograniczony do zakupów na spóżytkowe. Z transakcji główniejszych wiemy o partji 150 beczek Łyszkowice zakupionych na dostawę do lipca po rs. 4,05. Ruch w ogóle w kantorach i domach mających produkt z pierwszej ręki był mały, gdyż agenci cukrowi zaopatrzili kupców towarami na własny rachunek dawniej nabytym. Ceny pszenicy są niezmiernie zesztywnione a mianowicie: Hermanów, Łyszkowice, Guzów, Ostrów, Sanniki, Ruda Pabianicka, Lesnierz i Kantiany po rs. 4,05. Za Orzysz po rs. 4,02 1/2. Za Leonów i Konstanty po rs. 4, za Józefów rąbany po rs. 4,05, w gło- wach rs. 3,95, żądają za Elżbietów rs. 4, za Częstochowice rs. 3,97 1/2. Ceny mąki silniejsze, pszenicy do rs. 3,60 za kamień 24-funtowy.

Wełny zakupiono w tygodniu ubiegłym 2 partje do fabryk w Łodzi i Tomaszowie 70 i 80 cetrarów za które pszenicy 73—86 talarów. W interesie kontraktowym żadne transakcje się nie uskuteczają. Z zagranicy przywieziono partje wełny dobrej, lecz droższą jej nie odpowiadała produktowi krajowemu równej ceny. (Gaz. Hand.)

Z INNYCH GUBERNIJ.

Z Petersburga. Minister Finansów, sekretarz stanu M. Ch. Reutern, przyjmując w dniu 11 marca członków zjazdu reprezentantów Banków ziemskich, przedstawionych mu przez prezesa tegoż zjazdu, sekretarza stanu księcia D. A. Obolenskiego, przywitał ich następującą mową: Panowie! Witając w waszych osobach pierwszy zjazd reprezentantów Banków ziemskich rosyjskich, spodziewam się, że wasze zbliżenie się i wasze objaśnienia wzajemne na zjeździe powinny wywołać w was, lub też przypuszczamy, że takowe istnieje już, bardziej jeszcze wzmożone przekonanie o ścisłej solidarności jednoczącej interesy wszystkich Banków.

Kwestja kredytu ziemskiego ma u nas nadzwyczajną doniosłość. Kredyt jaki mają już listy zastawne ziemskie, powinien być wzmacniany się coraz bardziej. Kredyt ziemski, należycie uregulowany, jest kredytem najpewniejszym i listy zastawne ziemskie mogą mieć u publiczności takież zaufanie, jak papiery rządowe; kursa ich, jak przekonywa doświadczenie, mogą przewyższyc nawet kursa papierów rządowych, wartość bowiem ziemi wymaga się coraz bardziej.

Od waszych, panowie, czynności zależy usprawiedliwienie nadziei pokładanych przez całą Rosję w sprawie Banków ziemskich i pod tym względem nie możecie nie przyjść do przekonania, że pomiędzy wszystkimi Bankami ziemskimi zachodzi związek jak najściślejszy i nierozdzielny, czynności bowiem każdego Banku, oddziałują na kredyt wszystkich innych Banków. Niektóre Banki spółzawodniczą z sobą w tych strefach, w których mają działac. Życzyć przeto należy, ażeby te zwłaszcza Banki miały na widoku istnienie pomiędzy niemi solidarności. Życzyć należy, ażeby niezbędne spółzawodniczenie ich z sobą znajdowało swój wyraz w wysokim kursie obligacji puszczanych w obieg przez każdy z nich, oraz w chęci przysłużenia się tym, którzy zaciągają pożyczki, lecz bynajmniej nie w przesadnym zaciąganiu majątków, na które udzielane są pożyczki. Życzyć należy, ażeby obligacje Banków ziemskich zyskały z czasem taki kredyt, ażeby umieszczanie ich nie było rzeczą spekulacji, lecz ażeby obojwemu rodzi, zarówno w Rosji, jak i zagranicą, umieszczali w nich swoje oszczędności, upatrując w nich wartość najniezawodniejszą i najbezpieczniejszą.

Na was, panowie, leżeć będzie cała zastęga i odpowiedzialność w obec historii za powodzenie tej sprawy, która jest sprawą własności.

Podług Journal de St. Petersburg, dyrektor muzeum tyfliskiego, P. Radde, zamierza mieć w Petersburgu, podczas prasy, kilka prelekcji o Kaukazie. Miał on sposobność gruntownego zbadania tego kraju, który obejmował niedługo od morza Kaspijskiego do Czarnego. P. Radde miał już w tym przedmiocie odczyty w Wiedniu, Berlinie i innych miastach niemieckich.

VII kolejne zebranie ziemskiego powiatu sarapulskiego, w gubernji wiadkiej, uchwaliło w przedmiocie oświaty ludowej następujące między innymi środki:

1. Z powodu podniesionej przez dyrektora szkoły realnej w Sarapulju kwestji zreorganizowania tej szkoły z mechaniczno-technicznej na zakład magoczy zapewnić wykształcenie ogólne, z wyższym wydziałem dodatkowym mechaniczno-technicznym, zebranie postanowiło upraszać radę kuratorską szkoły o wyjednanie pozwolenia na takie zreorganizowanie, jak również na otwarcie przy tejże szkole dwóch niższych klas, w których wykładowcy także język niemiecki. Na utrzymanie pomienionej szkoły realnej w roku bieżącym wyasygnowano 13,990 rs., przyczem polecono urzędowi powinowatemu wstawić o wyasygnowanie przez rząd zapomogi w sumie 7,000 rs., dla uzupełnienia sumy przeznaczonej na tę szkołę przez ziemstwo.

2. Uchwalono upoważnić urząd powiatowy do wstawienia się o nadanie szkole realnej sarapulskiej, na pamiątkę odwiedzin w Sarapulju Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Aleksandra Aleksandrowicza, nazwy „szkoly realnej sarapulskiej Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Aleksandra Aleksandrowicza”, jak również o przyjęcie szkoły pod wysoką opiekę Jego Cesarskiej Wysokości.

3. Tytułem zapomogi na utrzymanie progimnazjum ziemskiego w Sarapulju wyasygnowano na rok bieżący 2,269 rs. 50 kop.

4. Wolnemu słuchaczowi w Cesarskiej akademji sztuk pięknych, Berkutowowi, udzielono stypendjum w wysokości 150 rs.

5. Upoważniono urząd powiatowy do nabycia dla szkoły realnej, w razie oszczędności z sum przeznaczonych na utrzymanie szkół, zbioru zoologicznego z papier-maché.

Ogółem na wydatki w roku bieżącym na oświatę ludową, zebranie ziemskie powiatu sarapulskiego wyasygnowało 47,301 rs. 50 kop. o 605 rs. więcej niż w roku zeszłym.

W gubernji wołogodzkiej, mającej 900,000 mieszkańców, rozrzuconych w drobnych wioskach na ogromnej przestrzeni (34,000,000 diestiatin), z której części pokryte są lasem nieprzerwanym, niektóre zebrania ziemskie powiatowe podniosły kwestję środków

tepienia niedźwiedzi i wilków, przygotowujących ludność wiejską o nadzwyczajne straty.

Podług wiadomości zebranych przez urząd ziemski gubernjalny, z powodu zwierząt pomniejszych, gubernja traci corocznie w przecięciu 5,000 koni, około 9,000 krów i przeszło 35,000 sztuk drobnego bydła, na sumę 332,000 rs.

Z szczegółów zamieszczonych w dzienniku gubernjalnym miejscowym okazuje się, że z liczby zebranych ziemskich powiatowych, zebranie totemskie postanowiło: dla zachęcenia myśliwych miejscowych do gorliwszego polowania na zwierzęta drapieżne, udzielać im nagrodę pieniężną: za zabitego niedźwiedzia 5 rs. i za wilka 3 rs. W 1873 roku zadeklarowano urzędowi ziemskiemu o wytepieniu w powiecie 76 niedźwiedzi i 20 wilków, za które udzielono wynagrodzenie w ogólnej sumie 740 rs.

Zebranie powiatowe welskie, podczas sesji w październiku roku zeszłego, mając sobie zaproponowany sposób praktykowany przez ziemstwo totemskie, zrobiło uwagę, że ludność miejscowa, trudniąca się myślistwem i łowieniem zwierza, bez zachęty ze strony ziemstwa korzysta z każdej sposobności dla zabicia zwierzęcia, którego skóra jest dość cenna. Ziemstwo przeto musiało udzielać przedewszystkiem nagrody pieniężnej za tę ilość zabitego zwierza, którą myśliwi tepiliby bez wszelkiej ze strony ziemstwa zachęty; nagrody zaś od ziemstwa nie zachęcają zapewne myśliwych do gorliwszego tropienia zwierza. Lecz przypuszczamy nawet to ostatnie, można przypuścić prawdopodobnie, że procent zabitych zwierząt drapieżnych urosnie nie więcej jak o 1/5, podczas gdy ziemstwo musiało płacić za wszystkie ilość zwierza zabitego. W ten sposób, za każdego niedźwiedzia zabitego nad zwykłą normę praktykowaną, trzeba płacić nie po 5, lecz po 50 rs. Zważywszy zaś za drugiej strony, że myśliwi posiadają bardzo lichą broń i że wielu z nich nie ma wcale takiej z powodu braku środków na nabycie jej, zebranie postanowiło: polecić urzędowi powiatowemu sprządać dobrą broń myśliwską kosztem ziemstwa i sprzedawać takową potrzebującym, z rozkładem wypłaty na 5 lat, na który to cel zebranie wyasygnowało 300 rs.

W gubernji charkowskiej odkryto w końcu roku zeszłego, jak donosi „Dziennik Gub. Charkowski”, wzdłuż brzegów rzek Dońca i Toru, w okolicach Sławiańska, ciało kopalne, wielce przydatne do robienia z niego znanej farby minij. W miejscowości, w której znaleziono zostało to ciało kopalne, widoczne są ślady formacji permskiej, zawierającej w sobie sól w połączeniu z gliną pstrą, w tej zaś ostatniej, liczne żyły i gniazda mieszczą w sobie to „pożyteczne ciało kopalne. O ile wnosić można z znacznej przestrzeni, jaką zajmują tu pokłady permskie, oraz z ilości żył zawierających w sobie minję, zasoby tej ostatniej muszą być ogromne. Okazy pomniejszonego ciała kopalnego i pierwsze próby farby zrobione z tokowego, oglądane były w laboratorium technicznem uniwersytetu charkowskiego. Rozbiór tymczasowy tego ciała przekonał, że zawiera ono w sobie znaczną ilość głównej części składowej minji — niedokwasu żelaza, która to ilość może być bardziej jeszcze zwiększona sposobem racjonalnym bez wielkiego nakładu. Wiadomo, że w niektórych miejscowościach minja znajduje się w stanie gotowym już, z niewielką przymieszką obcych cząstek; po większej atoli części, farba ta przysposobiana jest szlifieraniu. Sposób sztucznego robienia takiej rozpowszechniony jest najbardziej w Prusach i Anglii; u nas zaś przysposobiana minję w Moskwie, pod nazwą krasnobodzkiej, olejnej i prostej.

Telegram z Nikolajewa zawiadamia, że 7 (19) marca, rzeki Dniepr i Boh oczyszcili się całkiem z lodu. Od tego dnia żegluga może być uważana jako otwarta, wyprawiono już bowiem parostatki i powstawało brandwachty i wiechy.

Do gazety Głos piszą z Kunguru (gubernji permskiej), że 23-go stycznia, obchodzono tam była stoletnia rocznica od czasu odparcia od tego miasta band pugazewskich. W bitwie 23 stycznia 1774 r. odznaczili się szczególnie burmistrz Krotow i kupiec Chlebnikow. W procesji, odbytej dnia tego, niesiony był sztandar Katarzyny II, przechowywany od czasów obrony Kunguru. Podczas nabożeństwa, na placu miejskim wystawione były na oddzielnem podwyższeniu, udrapowane czerwonym sukniem, działa żelazne z czasów buntu Pugazewca, oraz inne atrybuty wojenne z tej epoki. Tegoż dnia, z powodu wiadomości o ślubie Wielkiej Księżniczki Marji Aleksandrowny z księciem Elymburskim, gmina miejska wyprawiła obiad w gmachu klubu kupieckiego. Na obiedzie znajdował się nacelnik gubernji, który przywiózł z sobą, zebrane przez sekretarza gubernjalnego komitetu statystycznego, materiały reklamacyjne o buncie Pugazewca a ofiarowane w darze przez zbieracza gminnej minji. Kungurska gmina miejska, przejęta wdzięcznością dla pamięci walecznych obrońców miasta przed najcięższymi Pugazewca, zamierzała postawić, na cześć poległych, pomnik na placu katedralnym, a oprócz tego, utworzyć stypendjum na fakultecie lekarskim jednego z uniwersytetów, lub akademji medyko-chirurgicznej, nazwawszy to stypendjum imieniem burmistrza Krotowa i Chlebnikowa. Korespondent donosi także o innych stypendiach proponowanych przez gminę miejską. Głowa miejski kungurski, W. J. Griuszyn, ofiarował murywany szereg sklepów, z których połowa uzyskiwanego dochodu, stosownie do życzenia ofiarodawcy, będzie szła na powiększenie funduszu miasta, a druga połowa ma iść na utrzymanie stypendystów w rozmaitych wyższych zakładach naukowych, odpowiednio temu, jakich specjalistów będzie potrzebowało miasto: doktorów, techników, budowniczych i t. p.

Przemysł zakładów i fabryk w Odessie rozwija się coraz bardziej.

Podług doniesienia odeskiego Komitetu statystycznego, w Odessie było i funkcjonowało zakładów i fabryk w 1837 roku 37, w 1847 r. 53, w 1858 r. 111, a w 1873 r. 166. Z tych przeszło 60 ma mniej lub więcej silne motory parowe. Podług wykazów samych właścicieli, wartość produkcji rocznej wszystkich wykazanych zakładów przedstawiała: w 1858 roku 4,395,000 rub., w 1869 r. 8,610,000 rub., a w 1873 r. przeszło 12,000,000 rubli.

W ciągu ostatnich lat czterech założono w Odessie 34 nowych fabryk i zakładów.

W obwodzie wojska Dońskiego, w okręgu choperskim, leży stacja Buracka. Miejscowość na okóło tej stacji pokryta jest ciągłym lasem, bagnami i nader stromymi i lesistemi wywzami. W tych to wywzach od dawna legną są wilki. Ponieważ miejscowość lesista, nierówna, gdzie przebywają zwierzęta, nie zawsze przedstawia dogodność do polowania kono, przeto kozacy buraccy polują więcej pieszo ze strzelbami, niż

ganiając zwierza w sieci. Zyskane ze sprzedaży skór pieniądze, po odtrąceniu potrzebnej części na naprawę przyrządów myśliwskich, rozdzielane są pomiędzy wszystkich uczestniczących w polowaniu. To tepienie wilków przez myśliwych burackich, przynosi oczywiście wielki pożytek mieszkańcom stanic okolicznych i folwarków, ochraniając znacznie inwentarz domowy od napadu zwierząt drapieżnych.

Podczas łowów jesiennych i zimowych w 1873 r. włóscianie pierwszego okręgu powiatu Ustysyolskiego, w liczbie 1,200 ludzi, nastrelali zwierzęzy: jarząbków od 13,700 par, cietrzewi 1,400 par; zwierząt: wiewiórek 83,000, lisów 17 sztuk, kun 66, wyder 4, zajęcy 1,400, niedźwiedzi 29, nurków 45 i gronostajów 330 sztuk. Zdobycza ta sprzedana została w grudniu, na jarmarkach: nikolskim w mieście Lalsku i Georgiewskim w Ustysyolsku, po cenach następujących: za parę jarząbków od 40 do 45 kop., cietrzewi od 30 do 40 kop., wiewiórek od 60 do 67 kop. za dziesiątek, kuny i lisy od 3 do 4 rub. za sztukę, wydry od 4 do 6 rub. za sztukę, zajęczych skór dziesiątek od 60 do 70 kop., skóry niedźwiedzi od 7 do 9 rubli za sztukę, nurka od 80 kop. do 1 rubla i gronostajów od 15 do 20 kop.

Dońskie Wiadomości piszą, że terazniejszej zimy miejscami połów ryb w morzu Azowskim był bieżący; i tak w jednym miejscu, a mianowicie w stronie południowej morza Azowskiego, koło lacy Czerniawskiej, złowiono niewodem tyle ryby, że wyladowano niewod przez osm dni, i za tym jednym razem wyciągnięto ryb przeszło za cztery tysiące rubli.

Ruski Inwalid podaje wiadomość, że żołnierze kcmendy pułkowej instrukcyjnej 138-go pułku bołchowskiego piechoty, konsystującego w Rybinsku, dawali 8-go lutego przedstawienie dramatyczne, z którego czysty dochód, w ilości 170 rs., posłany został do Samary.

W Parnawie umarł niedawno znany miłośnik literatury estońskiej, Jurgens, estończyk rodowity. Pozostawił on jedyny w swoim rodzaju zbiór książek wydanych kiedykolwiek bądź w języku estońskim, na co poświęcił całe swoje życie i wszystkie środki jakie posiadał. Gazety miejscowe wynurzały życzenie, ażeby ta godna uwagi biblioteka nie została rozproszona. Najstosowniejszy byłoby, ażeby Cesarska biblioteka publiczna przyłączyła cały ten rzadki zbiór do innych swoich skarbow.

Z Teodozji piszą do „Dziennika Gubernjalnego Tauryckiego”, że w powiecie tatecznym, 23 stycznia r. b., zaczął padać bez przerwy wielki śnieg, który pokrył, w ciągu jednej niespełna doby, pola równe na pół arszyna, wąwozy zaś i niziny na arszyn i więcej głębokości; następnie, przy gwałtownym wietrze północno-wschodnim, panowała silna zawiewa, która trwała, z nieznanymi przerwami, przez dwie do pięciu dob, co spowodowało, że w niektórych miejscach potworzyły się znaczne zasy, tamujące komunikacje, i jakkolwiek nie było przytem żadnego wypadku niebezpiecznego, lecz we włości Szeich-Monachskiej nie można było dostać dla bydła paszy, która kupowana jest o 35 do 40 wiorst ztamtąd. Słoma sprzedawana była po 35 do 40 rs. za szejn kubiczny, lecz teraz nie można już jej dostać i po tej cenie. Pomór na bydło rogate, konie i owce, który panuje od początku jesieni, wzmógł się znacznie z powodu wielkich śniegów.

W roku bieżącym, we wrześniu, ma odbyć się w Londynie zjazd międzynarodowy orientalistów (pierwszy zjazd tego rodzaju miał miejsce w roku zeszłym w Paryżu). Posiedzenia tego zjazdu otwarte zostaną 14 września.

Przedmiotem komunikacji i rozpraw będą języki, archeologia, etnografia, sztuki i nauki rozmaitych krajów Wschodu.

Na posiedzeniu przeznaczonych będzie sześć wieczorów. Z rana członkowie zjazdu oglądać będą instytucje publiczne Londynu, mieszczące w sobie zbiory pozostające w styczności z literaturą i zabytkami sztuki ludów wschodnich.

Komunikacje naukowe wszelkiego rodzaju powinny być adresowane do Londynu, na imię sekretarza komitetu organizującego zjazd, Roberta Douglas'a, do muzeum brytanickiego.

Życzący sobie być obecnymi na zjeździe, mają zapłacić do kasy komitetu 12 franków czyli pół gwinej.

W Rosji bilety na zjazd udzielane będą do końca maja 1874 roku, przez niżej podpisanego, zamieszkałego na Wyspie Wasiljewskiej, na Małym Prospekte, pomiędzy linjami 5-a i 6-tą, w domu Warnecka N. 14, mieszkanca 1.

Korespondent zjazdu w St. Petersburgu, profesor zwyczajny uniwersytetu petersburskiego

K. P. Patkanow.

TELEGRAMY

DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Paryż, 29 marca. Zgromadzenie Narodowe przyjęło projekt dotyczący sztabu głównego, jak również projekt, z mocy którego mają być przypuszczeni stanowczo, do służby w armji i marynarki, książęta Penthièvre i Alençon, i nareszcie projekt do prawa znoszącego sekwestr nałożony na majątek prywatny Napoleona III.

Podług depesz ze źródła karlistowskiego, Serrano przełamł 25 marca pierwszą ich linię, lecz doznał 26 niepowodzenia przy usiłowaniu przełamania drugiej linii.

Ma d r y t, 28 marca. — Wojska rządowe zajęły górę Abanto i wyparły karlistów za Santa-Juljana.

Ma d r y t, 29 marca. Telegramy z Santander potwierdzają powrozenie wojsk, które zdobyły szturmem Murietę, której wszyscy obrońcy karliści zginęli. Wozraj po południu kanonada trwała w dalszym ciągu.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

Korespondent Norda pisze z Wersalu pod dnim 26 marca: Zgromadzenie rozpoczęło dzisiaj obrady nad projektem do prawa o reorganizacji obrony Paryża — oto są ogólne rysy systemu przyjętego przez komitet obrony i przez komisję armji. System ten zależy na założeniu trzech wielkich obozów oszańcowanych, przeznaczonych do zapewnienia, tak w odporze jak i w ataku zaczepnym strategicznych poruszeń armji. Te trzy obozy obejmą serję robót obronnych

od strony północnej, wachodniej i południowo-zachodniej, każdy z nich jednak ma swoje wyłączone przeznaczenie: pierwszy ma zasłaniać prawdopodobny punkt napadu, drugi punkt, w którym się nieprzysięci najpierw ukaże — trzeci zaś punkt przeznaczony na zabezpieczenie dowozu żywności — wszystkie razem dają obronie wszelką możliwą łatwość do wyprowadzenia wojsk na pozycje wskazane na planie a przeznaczone na przeciw sobie armji. Oszańcowany obóz północny zasłania miasto Saint-Denis i broni koryta Sekwany przed i po za tem miastem, a zarazem zabezpiecza dla armji oblezionej pole działania na szerokiej płaszczyźnie rozciągającej się pomiędzy Montmorency z lewej, a Monfermeil z prawej strony. Fortyfikacje otaczające Saint-Denis zostaną uzupełnione. Jeden fort będzie zbudowany w Cormeil, a ważne roboty wykonane zostaną pod Montmorency, pomiędzy Montignon a Demont i w Stains także. Ponieważ działania strategiczne jakie dozwolił przedsiębrać pierwszy z obozów oszańcowanych, nie mogą być skuteczne dopóki nie zostanie utworzony z tej strony wschodu, po za płaszczyznę Stains, silny punkt oparcia, ma być wzniesiony fort w Vaujours na punkcie najwyższym cieśnego wozu rozdzielającego płaszczyznę pod Saint-Denis od doliny Marny. Fortyfikacje wzniesione na takiej wysokości, nie tylko, że zabezpieczą ruch armji na wybieżkę ku północy, lecz zarazem przeszkodzą nieprzyjacielowi zajmować stanowiska na wyniosłościach stanowiących prawy brzeg Marny i położonych w lesie Bondy, które to stanowiska były tak pożyteczne dla Niemców podczas ostatniej wojny. Względem drugiego obozu oszańcowanego, który zasłonił ma Paryż od wschodu, komitet obrony nie przeprowadził jeszcze narad stanowiących, a rząd też dotąd nie zatwierdził podanych mu propozycji. Roboty obronne w Nogent, w Rosny, w Noisy, w Romainville, stanowią dotąd całość, która tymczasowo jest dostateczną, której skuteczność wreszcie, okazała się podczas ostatniego obleżenia. Z tego powodu roboty w celu umocnienia tego obozu oszańcowanego i fortu Villeneuve-Saint-Georges, który będzie zasłaniał jego stronę najbardziej południową, nie są dotąd pilne. Co do oznaczenia pozycji robót przy pierwszym obozie oszańcowanym, członkowie komitetu obrony, oraz członkowie komisji parlamentarnej, objawili jednomyślną zgodę, lecz nie tak się stało z robotami dotyczącymi obrony Paryża ze strony południowej i zachodniej, czyli z urządzeniem trzeciego oszańcowanego obozu. Wspomnieć należy o położeniu topograficznem. Nad Paryżem ze strony południowej i zachodniej, panuje rozległe płaskowzgórze, w pół zaokrąglone, które rozciąga się od Châtillon, Sceaux, Verrières, ku południowi aż do Wersalu a nawet przedłuża się dalej jeszcze i dotyka północnego krańca lasku Saint-Germain. Płaskowzgórze to, ograniczone jest, ze strony północno-wschodniej przez dolinę Bièvre, która się zaczyna od Saint-Cyr i załamawszy się przy Antony, idzie dalej i dotyka dzielnicy Mouffetard, przecinając miasteczka: Arcueil, Cachan i Gentilly. Pochyłości tego płaskowzgórza od strony północnej zajęte są przez Châtillon, Clamart i Meudon — zaś punkt jego kulminacyjny znajduje się po za Saint-Cyr, i po za Wersalem, w okolicy gdzie stykają się z sobą drogi żelazne idące do Dreux i do Bretanji. Rodzaj wielkiej doliny pochyla się z tamtąd ku Paryżowi, na wysokości której rozciąga się miasto Wersal a która zniża się następnie przez Viroflay i Sèvres, aż do Sekwany. — Pamiętem jest, że właśnie w Châtillon i w Meudon ustawione były baterje pruskie, które bombardowały przedmieście Saint-Germain i dosięgały granatami aż do ogrodu Botanicznego i do mostu Notre-Dame. Koniecznym więc jest, ażeby linja z tej strony Paryża została przeniesiona znacznie dalej. Komitet obrony, komitet inżynierski, rząd i komisja parlamentarna, uważają pospolu, że linja ta powinna nie tylko obejmować całą płaszczyznę pod Châtillon z laskiem Verrières, lecz że należy posunąć ją dalej jeszcze, biorąc za punkt ostateczny ze strony wschodniej Palaiseau a ze strony zachodniej, Saint-Cyr. W takim systemie cała dolina Bièvre zawarta będzie w obrębie obronnym. Forty zostaną wzniesione w Palaiseau, w Villeras, z tyłu po za bagnami Saclay i po za Haut Buc; będą miały przed sobą doskonale pole do strzelania, które pozwoli im spożytkować całą potęgę i doniosłość dział wielkiego kalibru, któremi zostaną uzbrojone; oprócz tego, zapewnią armji francuzkiej zupełną łatwość występowania w wielkich massach i rozwijania się pomiędzy niemi. Takie są dowodzenia obrońców tego projektu do prawa. Przeciwnicy ich w komitecie obrony i w komisji parlamentarnej, są znowu tego zdania, że dostatecznym byłoby pokryć fortyfikacjami obronnemi szczyty wzgórz w Châtillon, w Clamart i w Meudon, w taki sposób, ażeby te punkta nie mogły być zajęte przez nieprzyjaciela, w razie nowego obleżenia, jak to się stało w roku 1870 i nie mogły służyć za punkta do bombardowania miasta. Proponowane przez nich roboty obronne, mają zajmować niektóre punkta płaszczyzny pod Velezey, pod Sandy i wyniosłości przy Celle Saint-Cloud. — Generał Chabaud-Latour, w swoim raporcie, powstaje żywo przeciwko takim zdaniom. Pozostawiając, mówi on, w ręku nieprzyjaciela płaszczyznę Palaiseau, miasto Wersal, piękną pozycję Satory, panującą nad niem i węzeł kolei żelaznych oraz drogę prowadzącą do Beauce i do Normandji, nie uczyniono by nic dla wsparcia obrony czynnej i odległej, ponieważ dotychczasowe trudności w zaopatrywaniu się w żywność, pozostałyby i wówczas także. Z powodu niedostatku stosownych obozowisk na lewym brzegu Sekwany, całe działania zaczepne musiałyby się dokonywać nie inaczej jak za pomocą przepraw przez Sekwanę, a wiadomo już z doświadczenia pozyskanego w bitwie pod Campigny, na ile późniejsi i zawodowi, narażają manewra podobnego rodzaju; nakoniec armja francuzka skoro już dostanie się na krańce brzegów nadsekwau-

skich, będzie musiała znowu otwierać sobie przejście... w kierunku Paryża jest prawie całkiem pokryta, z czego niezawodnie skorzysta nieprzyjaciel dla zatamowania jej drogi.

Oto jest osnowa mowy, mianiej w Chislehurst przez księcia cesarskiego Ludwika Napoleona, w odpowiedzi na życzenia złożone mu przez księcia Padwy.

Taka jest myśl moja. Dziękuję wam, iż przyszłościście z daleka dla wysłuchania jej. Powiedzieć nieobecnym, że pamiętam o nich, Francji zaś złożyć życzenia jednego z jej synów.

Telegramy z gazet zagranicznych. Paryż, 26 marca. Na dzisiejszym posiedzeniu izby deputowanych, minister robót publicznych, p. Zichy, złożył oświadczenie, iż ukończenie budowy drogi żelaznej z Raby przez Oedenburg do Ebenfurt, uważanem być może obecnie jako zapewnione.

Somorrosto, 27 marca. Wojska rządowe zrobiły dziś dalsze postępy i zdobyły przy ataku na bagnety wieś Pucheta, położoną pod samem miastem San Pedro de Abante.

Konstantynopol, 26 marca. Dzienniki ogłaszają zatwierdzone przez sultana budżet na 1874-1875 rok. Dochody wykazane są w sumie 24,800,000, zaś wydatki w wysokości 25,600,000 lirów tureckich.

misja specjalna zaproponowała amortyzację długu bieżącego na sumę 14 1/2 miljonów lirów.

Bal, dany 9-go marca, w wieczór, w pałacu trybunału handlowego, na cześć marszałka Mac Mahona, był nader świetny. Zewnątrz gmach był oświetlony potrojnym szeregiem płomieni gazowych, rzucających jaskrawe światło na rozwaliny ratusza, w którym niedzięk prefekt Hausmann urządzał uroczystości na cześć monarchów zagranicznych.

Z powodu obchodu, dnia 1-go marca, 25-letniego jubileuszu znakomitego malarza Kaulbacha, jako dyrektora monarchijskiej akademii sztuk pięknych, doręczono mu powiniśnianie od kilku deputacji, a w tej liczbie, i od akademii, uniwersytetu, towarzystwa sztuk pięknych i dwóch kolegów municypalnych.

Niejednokrotnie w opisach podróżników i naturalistów wzmiankowano o pyłku czarnym znajdującym się w śniegu lodowisk, a którego pochodzenia nie można było przypisywać, jak pierwsiastkowo sądzono, ani obecności kominów, ani też sąsiedztwu ognisk domów mieszkalnych.

W ostatniej podróży, przedsięwziętej po morzach podbiegunowych, pod kierunkiem tegoż samego profesora, p. Nordenskiolda, ten ostatni miał sposobność powtórzenia tych interesujących obserwacji. Śnieg, zebrany na lodzie pływającym, pod 80-m stopniem szerokości północnej, przedstawiał na swej powierzchni, i aż do kilku centymetrów głębokości, ten sam proszek czarny, nieco szarawy, będący w znacznej części składki organicznego, ale zawierający cząsteczki żelaza metalicznego.

W podróży podbiegunowej, o której tu mowa, tenże sam uczonec stwierdził, że na terytorium Spitzbergu, flora kopalna, której liczne próbki zostały poddane pod rozbiór profesorowi botaniki w Zürichu, p. Oswaldowi Keer, odpowiada najzupełniej teraźniejszej flory południa Francji i północy Włoch oraz Hiszpanii. Obok

kopalnych szczatków dębu, topoli, lipy, platanu, orzecha, wiązu, znaleziono także szczątki figi z liściami i gałęziami jak najlepiej zakonserwowanymi, i to w małej głębokości, w gruncie obecnie pustym, bezplodnym i na którym rośnie zaledwie kilka mchów rachitycznych i kilka mchów nędznej powierzchności.

Z Rotterdamu piszą pod d. 13-go marca do „Gazety Kolońskiej: „Okrucieństwa i barbarzyństwa, czynione dowodem są między innymi dwa fakta następujące: W jednej bitwie wzięto do niewoli sześciu aczyńców; kiedy ich przyprowadzono do generała van Swietena, ten kazał im dać po reichstalarze i wypuścić na wolność.

O głodzie w Bengalu, donosi telegram gazety Daily News z Durbana, datowany 20-go lutego, że głód i śmiertelność w Turgucie wschodnim szybko się wzmagają. W jednej wsi, niedaleko od Mazufferpur, mieszkańcy są dotknięci głodem i w ciągu jednego tygodnia było już w niej 18 wypadków śmierci.

Opory z papug. Do Limu przybył włoch Contarini z trupą opery, składającą się z 200 papug. Impresarjio ten, po długich staraniach, zdołał wyuczyć swych wychowawców wykonywania dwóch oper „Lunatycki” i „Normy”.

Redaktor, Mikołaj Berg.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI.

* Autor dzieła: „Pamiętniki o polskich spiskach i powstaniach po 1831 roku” (Записки о польских заговорах и восстаниях после 1831 года), M. B. Berg, podaje niniejszem do wiadomości, że zastrzega sobie prawo przekładów tego dzieła na wszystkie języki.

Rada Banku Handlowego w Warszawie.

W zastępowaniu się do §§ 52 i 53 Ustawy zwoluje niniejszem: A. Trzecie zwyczajne Ogólne Zebranie Akcjonariuszów i B. Nadzwyczajne Ogólne Zebranie Akcjonariuszów.

Pod decyzją pierwszego z tych Zebrań poddanem będzie: a) Sprawozdanie z czynności Banku za rok 1873, tudzież rozdział zysków i ustanowienie dywidendy; b) Wybór 5-ciu Członków Rady, tudzież jednego Deputata, w miejsce takież liczby Członków urzędownie swe kończących.

Pod decyzją 2-go z tych Zebrań, poddanem będzie wniosek Akcjonariuszów i partyi przez Radę, o ograniczenie kapitału Zakładowego Banku do sumy 6,000,000 rubli.

Každy Akcjonariusz, pragnący uczestniczyć w obydwu tych Zebraniach lub na jednym z nich, jest w obowiązku złożyć swe Akcje najpóźniej w dniu 23 Kwietnia (5 Maja) r. b. do godziny 3-iej z południa w Kasie Banku Handlowego w Warszawie, lub w Kasie Oddziału tegoż Banku w Petersburgu, albo w Kasie Filji Banku Kredytowego Środkowych Niemiec w Berlinie.

Akcje składane być winny przy założeniu specyfikacji ich numerów sporządzonej w trzech zgodnych egzemplarzach, z których, jeden numerem I opatrzony przez Kasę depozyt przyjmującą poświadczony, będzie przy składającym pozostawiony. Egzemplarz opatrzony Nr. II pozostanie przy depozycie; egzemplarz zaś opatrzony Nr. III posłuży do uzyskania karty wejścia na obadwa odbyć się mające Zebrania Ogólne.

Złożone Akcje będą zwracane poczynając od dnia 1 (13) Maja r. b. za zwrotem specyfikacji oznaczonej Nr. I. 1798.

Warszawa dnia 18 (30) marca.

W i d o w i s k a.

REPERTUAR TEATRÓW WARSZAWSKICH. — We środę, w teatrze wielkim: Widowisko na dochód Szpitala i Zakładów Dobroczynnych; — w teatrze rozmaitości: komedje Babie lato; Miód kasztanowy; we czwartek, w piątek, w sobotę i w niedzielę, — z powodu ostatnich dni Wielkiego Tygodnia i święta Wielkiejnocy (n. st.), widowiska w obu Teatrach dane nie będą.

WIELKI TEATR. — Dziś, w poniedziałek, dramat w 3-ach aktach (w akcie 3-im cztery obrazy), Hans Mathis (Zyd polski); — komedja w 1 akcie, Wiosna. — Początek o godzinie 7 i pół. — Jutro, we wtorek, opera Bal maskowy. — Wczoraj, było osób 452.

TEATR ROZMAITOŚCI. — Jutro, we wtorek, komedje:

Biały gwoździł, Pan Geldhab. — Początek o godzinie 7 i pół. — Wczoraj, było osób 695.

W SALI KLUBU RUSKIEGO. — Jutro, we wtorek, o godzinie 8-iej wieczorem, danym będzie na cel dobroczynny Koncert, ze współudziałem pań Jesipow i Juniewicz. — Cena miejsc: 1-szy rząd 3 rub., 2, 3 i 4-ty 2 rub., 5 i 6-ty po rs. 1 k. 50, pozostałe po 1 rub., boczne po rs. 2. — Biletów nabyć można u szwajcarsa Klubu Ruskiego.

GABINET ZOOLOGICZNY (w gmachu uniwersytetu warszawskiego). — Otwarty w niedzielę bezpłatnie.

WYSTAWA TOWARZYSTWA ZACHĘTY SZTUK PIĘKNYCH. — Otwarta, o godzinie 11-iej rano do godziny 5-iej po południu, w gmachu obok kościoła św. Anny. — Wejście od osoby w dniu powszednim kop. 15; — w niedzielę zaś i święta kop. 5.

TIVOLI. — Dziś i codziennie, Koncert słynnych śpiewaków panien: Rossini i A. Kosari i p. Lebourd, z muzyką P. Stankiewicza. — Początek o godzinie 8-iej wieczorem. — Cena wejścia kop. 30.

BIURO INFORMACYJNE

o nędzy wyjątkowej sprawdzonej przez Siostry Miłosierdzia, poleca miłosierdziu publiczności Warszawskiej ulica Erywajska № 8 nowy.

Table with 4 columns: Nr domu, Ulica, Nazwisko lub inicjały, U W A G I. Lists names and addresses of donors and recipients.

Przyjmowanie chorych.

Profesorowie Warszawskiego Uniwersytetu, w prowadzonych przez siebie klinikach, udzielają chorym przychodnim pomocy lekarskiej bezpłatnie, w następujące dni i godziny:

Table listing medical services and hours: W chorobach chirurgicznych, codziennie od godziny 12 do 1, w szpitalu S-go Duchy; W chorobach wewnętrznych, codziennie od godziny 11 do 12, w szpitalu Świętego Duchy; etc.

SZPITAL DZIECIĄTKA JEZUS.

Bezpłatna porada lekarska dla przychodzących chorych. Wejście przez drzwi główne od Wareckiego placu. Choroby wewnętrzne w ogóle. Dr Orłowski codziennie od 10 do 11 godziny rano.

Przyjmowanie chorych „W szpitalu świętego Rocha.”

Codziennie od godziny 9-iej do 10-iej rano, głównie zaś: Choroby zewnętrzne — Dr Stankiewicz. Choroby wewnętrzne — Dr Obrebski.

POCIĄGI NA DROGACH ŻELAZNYCH. Warszawsko-Petersburska.

Wychodzą (z Pragi). Pociąg pospieszny o godzinie 10 minut 30 wieczór. Pociąg pasażerski o godz. 10 min. 30 rano. Przychodzą (na Pragę) o godz. 6 z rana i o godz. 7 min. 5 wieczór.

W dniu 17 (29) bież. m. i roku, chorych w 8-miu cywilnych szpitalach: przybyło 51, wyzdrowiało 48, zmarło 5, pozostało 1744 (mężczyzn 872, kobiet 871), z nich w szpitalu starozakonnych mężczyzn 156, kobiet 171.

Przyjechali: — Jeneral-major Gorelow, z Radomia; — tajny radca Mianowski, z St. Petersburga; — dymisjonowany jeneral-major Bychowiec, z zagranicy.

Wyjechali: — Jeneral-majorowie: Lachnicki, za granicę, Kwitnicki, do Suwałk, Niejelow, do Augustowa, Sylwestrow, za granicę, Oranowski, do Mławy; — tajny radca Kwis, do St. Petersburga; — rzeczywisci radcy stanu Antyganow, za granicę, książę Mieszczerski, do Moskwy.

OGŁOSZENIA RZĄDOWE

КАЗЕННЫЕ ОБЪЯВЛЕНИЯ

Droga Żelazna Warszawsko-Terespolska.

Wykaz ruchu i dochodów za m. Luty 1874 r.

Table with 2 columns: Description of transport services and their revenue. Includes items like 'Za przewóz 46.179 osób' and 'Za przewóz 1.908.796 pud. towarów'.

IV pod N. 5 oraz rs. 150 na nieruchomości Nr. 31 w dzielnicy IV, pod N. 2 w mieście Biela zapisanych, toczy się postępowanie spadkowe...

REGULACJE HYPOTECZNE. УСТРОЙСТВО ИПОТЕКЪ.

N. D. 1695. Sąd Pokoju w Kalwarji Wydział Hypotecyjny. Zawiadania że regulacja nowej hipoteki nieruchomości w mieście Wolkowskich...

AGYTAJE. — ТОПКИ.

N. D. 1710. Magistrat Miasta Warszawy. Dnia 26 Marca (7 Kwietnia) r. b. o godzinie 12 w południe odbywać się będzie w sali licytacyjnej Magistratu w Warszawie...

OTWARTIE SPADKOWE. ОТКРѢТІЕ НАСЛѢДСТВЪ.

N. D. 1795. Pisarz Sądu Pokoju w Bieli. Z powodu nastąpienia śmierci Ignacego Kotowskiego właściciela nieruchomości w mieście Biela...

Wzór do deklaracji.

Wzór do deklaracji. Wskazuję, że składam niniejszą deklarację, iż podejmuję się dostawy w ciągu roku 1874 r. to jest od daty zatwierdzenia niniejszej licytacji...

W tejże wadium w ilości rs. 566 i na koszt ogłoszenia rs. 25, które nie, używającem się przy licytacji natychmiast zwrócone będą.

Wzór do deklaracji. Wskazuję, że składam niniejszą deklarację, iż podejmuję się dostawy w ciągu roku 1874 r. to jest od daty zatwierdzenia niniejszej licytacji...

N. D. 1618. Naczelnik powiatu Nieszawskiego.

Niniejszem podaję do wiadomości publicznej, że na zasadzie rozporządzenia Rządu Gubernialnego Warszawskiego z dnia 27 Lutego r. b. za Nr. 1059. odbywać się będzie w ówczesnym powiecie Nieszawskim...

Wzór do deklaracji.

Wskazuję, że składam niniejszą deklarację, iż podejmuję się dostawy w ciągu roku 1874 r. to jest od daty zatwierdzenia niniejszej licytacji...

N. D. 1526. Naczelnik Powiatu Nieszawskiego.

Podaję do wiadomości publicznej, że w dniu 3 (15) Kwietnia r. b. odbywać się będzie w biurze powiatowym w Nieszawie...

Wzór do deklaracji.

Wskazuję, że składam niniejszą deklarację, iż podejmuję się dostawy w ciągu roku 1874 r. to jest od daty zatwierdzenia niniejszej licytacji...

N. D. 1771. Komisarz Kaszy Miejskiej i Uczestnik.

Podaję do wiadomości publicznej, iż prawo zajęcia na satysfakcję należności Skarbowej i Miejskiej nieruchomości, a mianowicie: meble, różne sprzęty domowe, w domu Nr. 166...

nie 30 a rana odbędzie się licytacja nieruchomości Nr. 455/6 w Wydziale I (Trybunał Czynny) w Warszawie N. 549, a licytacja zasznuć się od sumy rs. 31.544 kop. 56 1/2...

NIERUCHOMOŚĆ

Nr. 455/6 w Warszawie od ulicy Krakowskiej Przedmieście i ulicy Senatorskiej na gruncie dziedzicznym w cyrku policyjnym i administracyjnym I i II w jurysdykcji Sądu Pokoju...

DOBRA ZIEMSKIE

Nieszawice, składające się z folwarku i wsi Nieszawice na własności Ludwika Dembińskiego w folwarku zamieszkałego i zamieszkałego prawnie obranego mającego, należącego do niego będącego posiadaniem, położone w powiecie Wieluńskim...

N. D. 1794. Rejent Kancelarii Ziemiańskiej w Warszawie.

Podaję do publicznej wiadomości, że na żądanie wdowy i opieki nieletnich współuczestników do Tomasz Czajkowski, pozostałych, tudzież na mocy upoważnienia W-go Prezesa Trybunału Cywilnego w Warszawie z dnia 14 (26) Marca 1874 r. Nr. 8060. Zakład Cukierniczy przy ulicy Czystej w domu pod Nr. 6385...

N. D. 1749. Pisarz Trybunału Cywilnego w Lublinie.

W zaoszczędzeniu się do art. 682 K. P. S. wiadomości, iż na żądanie Karoliny z Wiśniewskich Maruszkowej Piotra Maruszkowskiego byłego inspektora szkół małżonki, w Lublinie zamieszkałej, a zamieszkałej prawnie w Lublinie pod patronem w Lublinie pod Nr. 11 obranego mającego, w poszukiwaniu sumy rs. 6.000 z procentem od 1 Stycznia n. s. 1873 r. od Władysława i Henryki z Nitowskich małżonków Kroczyńskich właścicieli dóbr Plawaniec...

DOBRA ZIEMSKIE

Plawaniec, położone w gubernji Lubelskiej, w jurysdykcji Sądu Cholemskiego, gminie Turka, Władysława i Henryki z Nitowskich, Kroczyńskich małżonków własne i przez nich posiadane.